

LXIII MIĘDZYSZKOLNE ZAWODY MATEMATYCZNE

Czas zawodów: 180 minut. Nie wolno korzystać z urządzeń elektronicznych.

I. TEST

W każdym zadaniu testowym podano założenia oraz trzy (niekoniecznie wykluczające się) warianty tezy. Należy rozstrzygnąć prawdziwość każdego z wariantów, wpisując słowo TAK lub NIE w miejscu zaznaczonym kropkami.

Punktacja:

1 punkt za każdą poprawną odpowiedź, 0 punktów za brak odpowiedzi, –1 punkt za odpowiedź niepoprawną i 1 punkt dodatkowy za trzy poprawne odpowiedzi w jednym zadaniu.

Oznaczenia:

(1) $\mathbb{N}$ – zbiór liczb naturalnych. Zakładamy, że 0 nie jest liczbą naturalną, czyli $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$.

(2) $\lfloor x \rfloor$ – część całkowita liczby rzeczywistej (podłoga) x , czyli największa liczba całkowita mniejsza bądź równa x .

1. Liczba $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 37$

- a) ..... jest podzielna przez 2023;
- b) ..... jest podzielna przez 10^9 ;
- c) ..... jest większa od liczby 19^{37} .

2. Przekątne trapezu $ABCD$ o podstawach $\overline{AB}$ i $\overline{CD}$ przecinają się w punkcie E , a proste zawierające ramiona trapezu w punkcie F . Pole trójkąta $\triangle ABE$ jest równe 12, a pole trójkąta $\triangle DCE$ jest równe 3. Wówczas

- a) ..... obwód trójkąta $\triangle ABE$ jest dwa razy większy od obwodu trójkąta $\triangle DCE$;
- b) ..... obwód trójkąta $\triangle ABF$ jest cztery razy większy od obwodu trójkąta $\triangle DCF$;
- c) ..... pole trójkąta $\triangle ABF$ jest cztery razy większe od pola trójkąta $\triangle DCF$.

3. Można tak dobrać liczbę rzeczywistą m , aby układ

$$\begin{cases} |x - y| = m \\ x + 2y = 1 \end{cases}$$

- a) ..... nie miał rozwiązań;
- b) ..... miał dokładnie jedno rozwiązanie;
- c) ..... miał nieskończenie wiele rozwiązań.

4. Dany jest ciąg $a_n = \left(\frac{n+1}{n}\right)^{2023}$. Wówczas

- a) ..... a_n jest ciągiem geometrycznym;
- b) ..... a_n jest ciągiem malejącym;
- c) ..... $a_{2023} < \pi$.

5. Symbol $\sum_{k=1}^n a_k$ oznacza sumę $a_1 + a_2 + \dots + a_n$. Stwierdź prawdziwość poniższych zdań.
- ..... $\sum_{k=1}^{2023} k(-1)^{\frac{k(k+1)}{2}} > 0$
  - ..... $\sum_{k=1}^{2022} k(-1)^{\frac{k(k+1)}{2}} + 2023 = 0$
  - ..... $\left(\sum_{k=1}^{2021} k(-1)^{\frac{k(k+1)}{2}}\right)^{2022} > 1$
6. Dana jest liczba naturalna n . Wtedy
- ..... iloczyn $(8n - 2)(8n - 1)8n$ jest podzielny przez 24;
  - ..... jeśli n oraz $8n - 1$ są liczbami pierwszymi to liczba $8n - 3$ jest liczbą pierwszą;
  - ..... jeśli n oraz $8n - 1$ są liczbami pierwszymi to liczba $(8n)^2 - (8n - 1)^2$ jest podzielna przez 3.
7. Niech $p_k(X)$ oznacza liczbę k -elementowych podzbiorów zbioru n -elementowego X , gdzie $k \leq n$. Istnieje taki zbiór X , że:
- ..... $p_3(X) = 2p_4(X)$;
  - ..... $p_3(X) = 3p_4(X)$;
  - ..... $2p_6(X) = p_5(X) + p_7(X)$.
8. Niech wewnątrz trójkąta równobocznego o boku długości 1 dany będzie punkt P , a x, y, z oznaczają odległości tego punktu od boków trójkąta. Wówczas
- ..... $x + y + z = \frac{\sqrt{3}}{2}$;
  - ..... $xyz = \frac{1}{3}$;
  - ..... $x^2 + y^2 + z^2 = \frac{1}{4}$.
9. Niech $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie funkcją określoną wzorem $f(x) = \min(x - \lfloor x \rfloor, \lfloor x \rfloor + 1 - x)$. Wówczas
- ..... funkcja $f(x)$ jest parzysta;
  - ..... dla każdego $x, y \in \mathbb{R}$ zachodzi $|f(x) - f(y)| \leq |x - y|$;
  - ..... funkcja $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ dana wzorem $g(x) = f\left(x + \frac{1}{4}\right) - \frac{1}{4}$ jest nieparzysta.
10. Stosunek długości podstawy $\overline{AB}$ do długości ramienia $\overline{BC}$ trójkąta równoramiennego $\triangle ABC$ jest równy m . Oznaczmy miarę kąta $\angle ACB$ jako γ . Wtedy
- ..... $m \in (0, 2)$;
  - ..... $\cos(\gamma) = 1 - \frac{m^2}{2}$;
  - ..... jeżeli $m \in (1, 2)$, to trójkąt $\triangle ABC$ jest rozwartokątny.

11. Równanie $|x^2 + ax + b| = 1$ ma dokładnie trzy rozwiązania rzeczywiste x_1, x_2, x_3 takie, że $x_1 < x_2 < x_3$. Wtedy
- ..... x_3 musi być liczbą dodatnią;
  - ..... $2x_2 - x_1 = x_3$;
  - ..... $x_3 - x_1 = 2$.
12. Wielomian $x^{2023} - 2023x - 1$
- ..... ma co najmniej jeden pierwiastek niewymierny;
  - ..... nie ma pierwiastków rzeczywistych;
  - ..... ma dwa pierwiastki rzeczywiste tego samego znaku.
13. Funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ określona jest wzorem $f(x) = x^3 + ax + 1$, gdzie $a \in \mathbb{R}$ jest pewną liczbą rzeczywistą. Wówczas
- ..... $f(x)$ jest funkcją nieparzystą wtedy i tylko wtedy, gdy $a > 0$;
  - ..... $f(x)$ jest funkcją rosnącą wtedy i tylko wtedy, gdy $a < 0$;
  - ..... istnieje liczba wymierna a , dla której wielomian $f(x)$ ma dokładnie dwa pierwiastki rzeczywiste.
14. Zbiór $A = \{(x, y) : \cos(x^2 + y^2) < 0, x \in \mathbb{R}, y \in \mathbb{R}\}$ jest podzbiorem płaszczyzny XOY . Wówczas
- ..... A jest zbiorem pustym;
  - ..... w zbiorze A zawiera się pewien okrąg o promieniu 1;
  - ..... w zbiorze A zawiera się pewien okrąg o promieniu 2.
15. Oznaczmy przez $\xi(n)$ liczbę złożoną z n jedynek, czyli $\xi(n) = \underbrace{11 \dots 1}_{n \text{ razy}}$.
- ..... Jeżeli n jest liczbą pierwszą, to $\xi(n)$ jest liczbą pierwszą.
  - ..... Jeżeli n jest liczbą złożoną, to $\xi(n)$ jest liczbą złożoną.
  - ..... Liczba $\xi(27)$ jest podzielna przez 27.
16. Oznaczmy przez $\rho(n)$ liczbę $\sqrt{\underbrace{11 \dots 1}_{2n \text{ razy}} - \underbrace{22 \dots 2}_{n \text{ razy}}}$. Wtedy
- ..... $\rho(11)$ jest liczbą pierwszą;
  - ..... $\rho(22)$ jest podzielne przez 3;
  - ..... $\rho(100)$ jest liczbą niewymierną.
17. Rozważmy dowolny $\triangle ABC$ w kartezjańskim układzie współrzędnych, gdzie wierzchołki A, B, C mają obie współrzędne wymierne. Wtedy
- ..... pole $\triangle ABC$ jest wymierne;
  - ..... sinusy kątów wewnętrznych $\triangle ABC$ są wymierne;

- c) ..... tangensy kątów wewnętrznych są wymierne.
18. Czy istnieje kwadrat liczby naturalnej zakończony dokładnie 2023 cyframi
- a) ..... 0?
b) ..... 9?
c) ..... 4?
19. Niech K_1 i K_2 będą zewnętrznie rozłącznymi okręgami na płaszczyźnie o promieniach $r_1 > r_2$ i środkach odpowiednio S_1, S_2 . Poprowadźmy wspólną styczną do tych okręgów taką, że punkty S_1 i S_2 leżą po tej samej stronie prostej stycznej. Oznaczmy punkty styczności odpowiednio przez T_1 i T_2 . Wówczas na pewno zachodzi:
- a) ..... $|S_1 S_2| > |T_1 T_2|$;
b) ..... $|S_1 S_2| > |S_1 T_2|$;
c) ..... $|S_1 S_2| > |T_1 S_2|$.
20. Dany jest czworościan foremny. Niech $S_o = \mathcal{S}(O, R)$ będzie sferą opisaną na tym czworościanie, zaś $S_w = \mathcal{S}(O', r)$ – sferą wpisaną w niego. Oznaczmy przez V_o, V_w objętości odpowiednio S_o i S_w . Wówczas
- a) ..... $O' = O$;
b) ..... $R = 2r$;
c) ..... $V_o = 8V_w$.

II. ZADANIA TEKSTOWE

Rozwiązania zadań tekstowych należy zapisać na osobnych kartkach. Za każde zadanie tekstowe można zdobyć punkty z przedziału $[0; 10]$ (ocenia się poprawność rozwiązania, ale również prawidłowość prezentacji).

1. Wykaż, że jeśli $a \geq \frac{1+\sqrt{5}}{2}$, to

$$\left\lfloor \frac{1 + \left\lfloor \frac{1+2023a^2}{a} \right\rfloor}{a} \right\rfloor = 2023.$$

2. Niech α, β, γ będą miarami kątów wewnętrznych trójkąta. Wykaż, że zachodzi nierówność

$$\frac{1}{\sin \alpha} + \frac{1}{\sin \beta} + \frac{1}{\sin \gamma} \leq 2(\operatorname{ctg} \alpha + \operatorname{ctg} \beta + \operatorname{ctg} \gamma).$$